

Sygn. akt VI RCa 254/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Niewiadomska

Sędziowie: SO Elżbieta Schubert (spr.)

SR del do SO Agnieszka Rogowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kulesza

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2017 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletnich W. L. i B. L.** reprezentowanych przez matkę M. L.

przeciwko **T. L.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 25 lipca 2017 roku

sygn. akt III RC 81/17

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w punkcie 1 o tyle tylko, że zasądzone tam alimenty na rzecz małoletniej W. L. obniża do kwoty po 850 (osiemset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, zaś na rzecz małoletniego B. L. do kwoty po 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie;
2. oddala apelację w pozostałej części;
3. koszty za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt: VI RCa 254/17

UZASADNIENIE

Powodowie małoletni W. L. oraz B. L. reprezentowani przez matkę M. L. domagali się podwyższenia przysługujących im alimentów z kwot odpowiednio po 650 zł miesięcznie i po 350 zł miesięcznie do kwot po 1600 zł miesięcznie oraz po 650 zł miesięcznie poczynając od dnia wniesienia pozwu. Żądali również zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwany T. L. ustosunkowując się do roszczeń powodów wniósł o oddalenie powództwa w całości. Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz od powodów kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 25 lipca 2017 r. w sprawie o sygn. akt: III RC 81/17 Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził tytułem podwyższonych alimentów od pozwanego na rzecz małoletnich powodów kwoty po 950 zł miesięcznie na rzecz małoletniej W. i po 550 zł miesięcznie na rzecz małoletniego B. płatne do rąk matki powodów do 10. każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 25 lipca 2017 r. w miejsce alimentów w kwotach odpowiednio po 650 zł miesięcznie i po 350 zł miesięcznie, zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r w sprawie o sygn. akt VI RC 78/16.

Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem z dnia 25 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie o sygn. akt VI RC 78/16 rozwiązał przez rozwód małżeństwo rodziców małoletnich powodów i zasądził na rzecz małoletniej W. kwotę po 650 zł i na rzecz małoletniego B. kwotę 350 zł miesięcznie tytułem alimentów. Od dnia orzekania w tym przedmiocie stan zdrowia małoletnich powodów nie uległ zmianie. Małoletnia W. jest leczona innowacyjną terapią komórkami macierzystymi, koszt jednego podania to 6500 zł, terapia odbywa się w L. i obejmuje 5 podań komórek. Matka powódki ponosi koszty dojazdu na terapię, koszty pobytu w szpitalu- 592 zł oraz w hotelu. Koszty terapii komórkami macierzystymi jest finansowany m.in. przez fundację prowadzoną przez matkę powodów, oraz innych datków uzyskanych w drodze zbiórki na leczenie małoletniej. Rodzice małoletnich nie dokonali podziału majątku wspólnego- toczy się w tym przedmiocie postępowanie przed Sądem Rejonowym w Olsztynie. Powodowie wraz z matką zamieszkują we wspólnym mieszkaniu rodziców. Opłaty za mieszkanie wynoszą 430 zł miesięcznie, bez wliczania kosztów energii elektrycznej oraz wydatków na multimedia i telefon. Powódka chodzi do przedszkola, które jest przystosowane do jej potrzeb. Łączny koszt leków i suplementów dla dzieci wynosi 200 zł miesięcznie. Od 1 października małoletni powód będzie uczęszczał do przedszkola, którego koszt to 300 zł miesięcznie plus stawka żywienia 11 zł dziennie, koszty ubezpieczenia oraz dodatkowych atrakcji organizowanych przez przedszkole. Matka małoletnich zdecydowała się wysłać syna do przedszkola, aby mieć więcej czasu na rehabilitację córki, a także zadbać o własne zdrowie. Pozwany od 1 listopada 2016 r. wynajmuje jeden pokój w mieszkaniu, za czynsz płaci 400 zł miesięcznie, a łącznie z opłatami 475 zł miesięcznie. Spłaca również kredyt za mieszkanie w którym przebywa matka z powodami oraz ubezpieczenie kredytu w wysokości 610 zł miesięcznie. Od 1 listopada 2016 r. pozwany zaprzestał dokonywania opłat za mieszkanie w którym mieszka jego była żona z dziećmi. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie rozwodowej ustalił, że pozwany w tamtym czasie zarabiał 3300 zł miesięcznie, aktualnie jego wynagrodzenie wynosi 3600 zł. Pozwany jest brygadzystą pracuje w trybie zmianowym. Korzysta z tego samego samochodu- koszt samego OC to 1100 zł rocznie. Czyni starania o zbiórki kwot na leczenie córki, w zakładzie pracy uzbierał na ten cel 600 zł. Od pracodawcy dostał zapomogę na leczenie córki w wysokości 1600 zł, w lipcu 2017 r. wpłacił na rachunek bankowy fundacji 1000 zł. Pozwany utrzymuje kontakty z dziećmi, przekazuje dzieciom na święta i urodziny prezenty.

Sąd I instancji zważył, że pomimo pewnych wątpliwości i braku gwarancji, że podjęta terapia przyniesie pożądane efekty, uzasadnione i celowe jest podejmowanie przez matkę małoletnich kolejnych prób, testowanie kolejnych metod leczenia, którego koszt to około 30000 zł. Sąd uznał to za nową okoliczność uzasadniającą podwyższenie świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniej. Ponadto Sąd uznał, że zasadnym jest uczęszczanie przez małoletniego do przedszkola, do którego zapisana jest już jego siostra i uznał to za okoliczność przemawiającą za podwyższeniem alimentów na rzecz małoletniego powoda. Sąd doszedł do przekonania, że pozwany jest w stanie płacić alimenty w podwyższonej wysokości z uwagi na to, że jego zarobki wzrosły o 300 zł miesięcznie, wydatki związane z opłatami za mieszkanie zmniejszyły się, a dodatkowo dysponuje on ulgą podatkową na oboje dzieci.

Od wyżej wymienionego wyroku **apelację** wywiódł pozwany zaskarżając wyrok w części dotyczącej podwyższenia alimentów oraz nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. Zarzucił Sądowi błędne uznanie, że od czasu wydania wyroku rozwodowego nastąpiła zmiana stosunków, charakteru i zakresu potrzeb dzieci uzasadniające podwyższenie alimentów na rzecz powodów. Wskazał, że sąd w chwili orzekania błędnie wziął pod uwagę okoliczność przyszłą i niepewną, a mianowicie plany, że małoletni powód od października 2017 r. zacznie uczęszczać do przedszkola. W ocenie pozwanego spowodowało to niezasadne uznanie, że podwyższenie alimentów na jego rzecz jest słuszne. Ponadto zaznaczył, że wszystkie okoliczności wskazywane przez powodów były brane pod uwagę przy ustaleniu alimentów podczas orzekania wyrokiem rozwodowym. Podkreślił, że podane przez matkę małoletnich koszty utrzymania dzieci są niższe, a ponadto dzieci nie używają już pampersów wobec czego koszt ich

utrzymania zdecydowanie nie wzrósł. Wskazał, że koszty leczenia komórkami macierzystymi są pokrywane ze środków zgromadzonych przez fundację. Ponadto Sąd nie wziął pod uwagę faktu, że pozwany przyczynia się do zbiórki funduszy na leczenie córki. Zaznaczył, że w czasie orzekania w zakresie alimentów matka powodów dysponowała kwotą 1350 zł, obecnie natomiast otrzymuje 3733 zł miesięcznie. Podkreślił, że jego zarobki wynoszą 3600 zł netto a wydatki 2200 zł (rata kredytu- 610 zł, koszt najmu mieszkania- 475 zł, opłaty za telefon- 50 zł, utrzymanie i ubezpieczenie samochodu- 125 zł, zakup żywienia- 350 zł, zakup odzieży i obuwi- 80 zł, zakup paliwa- 250 zł, koszty pokrywane podczas pobytu dzieci pod opieką pozwanego- 200 zł, zakup szkielek kontaktowych- 60 zł) wobec czego zostaje mu kwota 1400 zł, z której musi zapłacić alimenty na dzieci oraz koszty kosmetyków, środków czystości, badań lekarskich, nieprzewidzianych wydatków. Zaznaczył, że nie ma możliwości podjęcia dodatkowego zatrudnienia, ponieważ pracuje w systemie zmianowym. Wskazał, że pozostałe dwa zabiegi wykonywane na rzecz małoletniej powódki zostaną pokryte ze środków zebranych przez fundację. Pozwany zarzucił Sądowi I instancji niezasadne zaniechanie dopuszczenia dowodu zawnioskowanego w odpowiedzi na pozew, tj. zwrócenie się przez Sąd do Fundacji (...) w O. o udzielenie informacji w jakiej wysokości zostały przekazane środki na leczenie, w tym operacje, zabiegi, rehabilitacje, dojazdy do lekarzy małoletniej W., na jaki rachunek bankowy dokonano przelewu oraz kiedy i czy obecnie przekazywane są środki na leczenie, w tym operacje, zabiegi rehabilitacyjne, dojazdy do lekarzy W. L., czy matka małoletnich zwracała się do Fundacji o pomoc w finansowaniu terapii komórkami macierzystymi. Ustalenie tych okoliczności w ocenie apelującego miało wpływ na ustalenie wysokości kosztów utrzymania małoletniej powódki. W związku z tym pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, zwrócenie się przez Sąd do fundacji (...) w O. o udzielenie informacji w zakresie wyżej wymienionym oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Powodowie złożyli odpowiedź na apelację pozwanego. Wnieśli o oddalenie jej w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazali, że orzeczenie Sądu I instancji jest słuszne, zaś apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie jako całkowicie bezzasadna. W ocenie strony powodowej Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny oraz ocenił zebrany materiał dowodowy, a swoje stanowisko należycie umotywował.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest częściowo zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy wprawdzie prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie, jednakże na podstawie tak poczynionych ustaleń wysnuł wnioski, których to Sąd Okręgowy nie jest w stanie ostatecznie zaaprobować. W ocenie Sądu Okręgowego zasadnym jest częściowe uwzględnienie żądania pozwanego i zmniejszenie wysokości alimentów do kwoty, jaką pozwany jest w stanie regularnie płacić.

Bezspornym jest, że zgodnie z treścią art. 133 kro, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodziców względem małoletniego dziecka spoczywa na obojgu rodzicach, chyba, że któreś z nich nie ma możliwości wypełniania tego obowiązku.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie alimenty w kwocie po 950 zł na rzecz małoletniej W. i po 550 zł na rzecz małoletniego B. są zbyt wygórowane i mogą nadmiernie obciążać budżet, którym dysponuje pozwany.

Wskazać należy, że od czasu orzekania w zakresie alimentów w ramach sprawy rozwodowej, zmieniła się sytuacja majątkowa zarówno matki powodów jak też pozwanego. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów uzyskuje wyższe dochody, zaczęła jednak ponosić koszty utrzymania mieszkania. Pozwany natomiast uzyskuje wynagrodzenie o 300 zł wyższe niż dotychczas, a koszt opłat związanych z mieszkaniem nieznacznie się zmniejszył. Pozwany w czasie orzekania w zakresie alimentów opłacał mieszkanie, w którym mieszka strona powodowa. Podyktowane było to przede wszystkim faktem, że pozwany sam w tym mieszkaniu żył. Sytuacja życiowa pozwanego zmusiła go do wyprowadzki ze wspólnie zajmowanego mieszkania, wobec czego jest on zobowiązany do opłacania stacji. Wskazać należy, że

pozwany wynajmuje pokój, nie zaś całe mieszkanie. Przyznać trzeba, że wydatek ten jest uzasadniony i nie generuje zbędnych kosztów.

Sąd Rejonowy słusznie ustalił, że wydatki związane z leczeniem małoletniej W. wzrosły, bowiem przedstawicielka ustawowa podjęła decyzję o wdrożeniu nowej terapii z życia córki. Korzystanie z leczenia wymaga znacznych nakładów finansowych. Nie bez znaczenia jest jednak fakt, że leczenie małoletniej jest w dużej części finansowane ze środków zebranych przez Fundację (dowód: pismo z dnia 23 października 2017 r. k. 360).

Wzrosły również koszty utrzymania małoletniego B.. Dziecko uczęszcza do prywatnego przedszkola, którego koszt kształtuje się w granicach 300 zł miesięcznie. Dodatkowo rodzice pokrywają koszty wyżywienia dzieci, tj. 11 zł dziennie. W ocenie Sądu, decyzja o zapisaniu małoletniego powoda do przedszkola jest słuszna. Kontakt z dziećmi bez wątpienia pozytywnie wpłynie na jego rozwój. Umożliwi również matce dzieci aktywny udział w rehabilitacji córki, bowiem nie zawsze odbywa się ona w godzinach popołudniowych, tj. po zakończonym dniu w przedszkolu.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego bezsprzecznie wynika, że koszty utrzymania małoletnich powodów wzrosły. Określając kwotę zobowiązania alimentacyjnego należy mieć jednak na uwadze możliwości majątkowe i materialne pozwanego. Obowiązek alimentacyjny nie może obciążać zobowiązanego w zakresie przewyższającym jego możliwości zarobkowe. Sąd doszedł do przekonania, że alimenty po 850 zł na rzecz W. L. i po 450 zł na rzecz B. L. nie nadwyrężą nadmiernie budżetu pozwanego i umożliwią mu zaspokojenie swoich podstawowych potrzeb, a jednocześnie w sposób dostateczny zaspokoją potrzeby dzieci. Ustalając kwotę alimentów sąd wziął pod uwagę również nakład rodziców w zakresie osobistego sprawowania opieki nad dziećmi w kształcie ustalonym przez Sąd w wyroku rozwodowym.

Z tych też względów, na podstawie art. 386 § 1 kpc, orzeczono jak w punkcie 1. wyroku.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia, było oddalenie apelacji w pozostałej części w oparciu o przepis art. 385 kpc (punkt 2. wyroku).

O kosztach procesu za instancję odwoławczą między stronami orzeczono na podstawie art. 100 kpc (punkt 3. wyroku).